

ПРЯМІ ТА НЕПРЯМІ ФОРМИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ

Стійкий економічний розвиток національної економіки можливий лише за умови інвестиційного забезпечення інноваційних науково-технічних розробок. В умовах дефіциту державного бюджету доцільно розглядати венчурне фінансування як інвестиційні капіталовкладення у інноваційні розробки суб'єктів підприємницької діяльності. Для існування і розвитку цієї форми інвестування, уряди багатьох країн здійснюють різноманітні заходи для надання їй всебічної підтримки.

Державна участь у процесах венчурного фінансування може бути виражена у формі прямої та непрямой державної підтримки.

Пряма форма державної підтримки реалізується шляхом надання державних кредитів, інвестицій через державний венчурний фонд, створення фондів спільного інвестування, впровадження програм фінансового стимулювання. До країн, державна політика яких орієнтована на пряму участь у процесах венчурного фінансування, можна віднести Австралію, Канаду, США, Францію, Німеччину, Ізраїль, Китай, Індію. Так, наприклад, в Канаді функціонують BDC (Банк Розвитку Канади), AVAC (Alberta Value-Added Corporation), Ontario Investment Accelerator Fund, які являють собою державні фонди, що здійснюють інвестування з метою сприяння та прискорення розвитку інноваційних технологій та підтримки підприємців у досягненні комерційної життєздатності.

До непрямих форм державної підтримки венчурного підприємництва відносять розбудову венчурної, інноваційної інфраструктури. Непрямі методи включають також надання податкових пільг, митних преференцій та інші заходи.

У Великобританії зменшується податок на прибуток для венчурних фірм на 10% і становить 25%. В Німеччині існує податкова знижка на приватні інвестиції у НДДКР (до 7,5%). Французький уряд надає бізнес-ангелам, що інвестують у приватні компанії, податковий кредит на податок на багатство (75%) для інвестицій від 50 тис. євро [1].

Слід зазначити, що у світовій практиці існують комплексні методи державної підтримки, які поєднують в собі заходи прямої та непрямой державної підтримки венчурного фінансування. Вони впроваджуються переважно у країнах, що розвиваються та мають дефіцит бюджету.

На наш погляд, українському уряду слід звернути увагу на комплексний підхід до розвитку венчурного фінансування, який би першочергово включав податкові пільги та преференції, а у другу чергу – створення державного венчурного фонду та спільних фондів з приватними інвестиціями. На жаль, до сьогодні всі спроби створення державного венчурного фонду були невдалими, в тому числі Державного агентства України з інвестицій та інновацій. Створення цього фінансового інституту сприяло би підвищенню частки ВВП, яка забезпечена високотехнологічною продукцією, на що вказує позитивний досвід заснування державного венчурного фонду в Ізраїлі.

Лише на проектній стадії залишились пропозиції щодо впровадження Закону України «Про венчурні фонди інноваційного розвитку» та Закону України «Про венчурні фонди», які були спробою визначення правових засад створення фінансового інституту, який би спрямував у інноваційні сектори економіки інвестиційні потоки.

Без уваги неможливо також залишити непрямі форми державної підтримки венчурного підприємництва, що включають: 1) розвиток інструментів фондового ринку, які є об'єктом інвестицій венчурних інститутів спільного інвестування; 2) розширення кола суб'єктів, які можуть бути учасниками (інвесторами) українських венчурних фондів, за рахунок пенсійних та страхових компаній; 3) запровадження окремого нормативно-законодавчого

документу з регламентації створення та функціонування венчурного інституту спільного інвестування.

Таким чином, огляд прямих та непрямих форм державної підтримки венчурного фінансування на прикладі закордонного досвіду доводить необхідність розробки державної політики стимулювання венчурного підприємництва в Україні задля забезпечення конкурентоспроможної та інноваційно-спрямованої національної економіки.

Література

1. Duruflé Gilles Government involvement in the venture capital industry. International comparisons / G. Duruflé // CVCA. – 2010. – 22 p. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.cvca.ca/files/Downloads/Government_Involvement_in_the_VC_Industry_Intl_Comparisons_May_2010.pdf